

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Мария Николаева Симеонова, дм,

специалист по медицинска генетика, ръководител на сектор “Медицинска генетика”, Медицински университет - Плевен и началник на Медико-диагностичната лаборатория по медицинска генетика, “УМБАЛ, д-р Г. Странски” ЕАД – Плевен.

ОТНОСНО: Конкурс за заемане на академична длъжност «Професор» по научната специалност Педиатрия (03.01.50), професионално направление Медицина, област на висше образование Здравеопазване и спорт, обявен в ДВ, бр. 26 от 14.03. 2013 г. за нуждите на Медицинския университет - Плевен, катедра Детски болести

В конкурса за “Професор” по научната специалност Педиатрия, към МУ-Плевен е кандидатствал и е допуснат един кандидат – Доц. д-р Ваня Недкова Недкова, дм, доцент по Педиатрия, в катедра „ Детски болести ” при МУ-Плевен. .

Доц. Недкова е родена на 26.06.1952 г. Тя е завършила ВМИ - Варна през 1976 г. като магистър по медицина. През 1978 г. става асистент по педиатрия, а от 2002 г. е хабилитирана за доцент в катедра „ Детски болести ”, МУ-Плевен. Доц. Недкова има 3 придобити специалности: по Педиатрия – 1982 г., по медицинска генетика – 1996 г. и по Детска гастроентерология през 2006 г. През 1995 г. придобива научна степен „Доктор” по Педиатрия.. Доц. Недкова заема следните административни длъжности: Началник клиника по детски болести в “УМБАЛ, д-р Г. Странски”– Плевен от 2002 година и Ръководител на катедра “Детски болести”. Тя има проведени 3 курса за професионална квалификация, 1 от които в чужбина (Чехия). Доц. Недкова е член на управителния съвет на българската педиатрична асоциация и на редица други професионални и научни общности у нас и в чужбина. Нейната професионалната квалификация и опит позволяват хабилитация за “Професор” по посочената специалност и шифър.

1. Научна дейност

Научната дейност на доц. Ваня Недкова отговаря на изискванията в Правилника на МУ – Плевен за заемане на академична длъжност “Професор”.

Във връзка с настоящата процедура за “Професор” доц. Недкова е представила през 2013 година **хабилитационен труд** на тема “ Муковисцидоза – съвременен подход”.

Тя има **общ брой публикации – 100** (85 с пълен текст в научни списания и 15 резюмета в сборници от научни форуми в чужбина)

Тези публикации се разпределят както следва:

А. В научни списания - 85

- в чужди списания - 9
- в български списания, на английски език – 9
- в български списания , на български език - 56
- в рецензирани сборници(с резюме и книгопис) - 11

Б. В сборници с резюмета от научни форуми в чужбина – 15

В горепосочените публикации, доц. Недкова е:

- I–ви автор в 44 публикации
- II–ри автор – в 22

- последващ автор – в 32

От всички публикации:

- 5 са свързани с дисертационния и труд за “Доктор”
- 15 са свързани с хабилитационния труд.

Трудовете на доц. Недкова са цитирани в българската и чуждата научна литература.

Общият брой цитирания е 103:

- 5 статии са цитирани общо 80 пъти от чужди автори
- 16 статии са цитирани общо 23 пъти от български автори

Общият Impact factor е 16,797:

- I.F. на публикации в списания – 3.021
- I.F. на списания, с публикувани резюмета от международни форуми – 13.776

Научната значимост на разработките на доц. Недкова в областта на педиатрията са с висока научна стойност и актуалност. Те обогатяват научната литература с нови факти и дават възможност за приложение в клиничната практика и отговарят на количествените и качествени критерии на МУ-Плевен за присъждане на академична длъжност “Професор”. Приемам самооценката за научните приноси в трудовете на доц. Недкова. Те са представени като приноси с оригинален и приложно-практичен характер, в 4 основни научни направления : Генетични заболявания – методи на изследване и клинично значение; Хранене при децата; Влияние на тютюнопушенето върху здравето на децата и Общо педиатрични въпроси.

За мен, приносите с особено значение за клиничната практика и здравеопазването са:

- Въведения съвременен модел на наблюдение и лечение на децата с муковисцидоза, съобразен с Европейските стандарти
- Изработените препоръки към здравните заведения за стимулиране и утвърждаване на кърменето, включващи и модифицирания метод на акупунктура и лазер-терапия за стимулиране на лактацията
- Въведения модифициран метод за определяне на тиоцианати в серум и урина, за доказване вредното влияние на тютюневия дим за организма на децата.

Представения хабилитационен труд “Муковисцидоза – съвременен подход” отговаря на изискванията на МУ-Плевен за такъв вид научен труд и представлява принос в решаване на важен научно-приложен проблем. Той е структуриран като монография и е изготвен в обем 150 стандартни страници, отпечатан в пълен обем в 8 екземпляра. Хабилитационният труд включва, освен богатия обзор на чуждия световен опит, така също и резултати от собствени изследвания, публикувани в 15 статии, брой съответстващ на изискванията на МУ-Плевен. Монографията се състои от 5 основни глави с библиография и 3 приложения. Тяхната тематика касае най-важните проблеми, свързани с муковисцидозата, която е едно от най-честите за България моногенни наследствени заболявания с висок риск за повторяемост в засегнатите семейства. Главите са: Генетика на муковисцидозата; Тенденции в смъртността; Клинични прояви, диагноза и лечение; Хранене и качество на живот при деца с муковисцидоза. Особено ценни, според мен, са следните оригинални научни факти, описани в монографията: установената висока честота на мутацията del F 508 за района на централна северна България, предимно в циганското население, с ранно настъпващ смъртен изход до 18 месечна възраст при 50% от болните, както и описаните собствени трудни за диагноза случаи, с бърз летален изход. Важното значение на дородовата диагноза, като подход за генетична профилактика, се илюстрира с родените след нея здрави деца в засегнатите семейства, които вече са на над 20 годишна възраст.

Приложенията в монографията, важни за клиничната практика, включват Guideline поведение при кърмачета с муковисцидоза и диагностичен и терапевтичен алгоритъм (консенсус) на Българското научно дружество по гастроентерология.

2. Научната активност

Резултатите от проучванията на доц. Недкова са известни на педиатричната научна общност в България и чужбина, като научните ѝ съобщения са представяни в годините на множество различни научни форуми. Съгласно представения списък и резюмета тя е участвала в **39 научни форума**, от които **24 са български форуми**, а **15 са в чужбина**.

- Доц. Недкова участва в **редколегии на 3 научни списания**:
  - Педиатрия (2002 – 2012 г.)
  - Наука пулмология от 2013 г.
  - JBSCR -Pleven
- Тя е участник в изследователските екипи на **7 научно-изследователски проекти**, финансирани от МУ-Плевен
- Тя е **член на български и международни научни организации**:
  - Национален комитет по кърмене – председател от 2004 г.
  - Европейска асоциация по кистична фиброза от 2005 г.
  - Комитет по муковисцидоза от 2005 г.
  - Българска педиатрична асоциация – в управителния съвет от 2002 г.
  - Българско дружество по генетика на човека от 1996 г.
- Тя е научен ръководител на **докторанти**: 2 – ма успешно защитили и 2-ма зачислени

3. Учебно-преподавателска дейност

Доц. Недкова има голяма ангажираност с учебно-преподавателска дейност. Справката за учебна натовареност от последните **4 години** показва обща натовареност - от лекции, упражнения със стажант-лекари и изпити – **1718.5 часа**.

Тя изнася лекции по детски болести на:

- студенти медици (българо- и англоезично обучение)
- сстуденти рехабилитация и ерготерапия (редовно и задочно обучение) от ФОЗ
- студенти бакалаври (медицински сестри и акушерки) от ФЗГ
- студенти социални дейности от МК – МУ Плевен
- специализиращи лекари в СДО.

Доц. Недкова провежда изпити на студенти от горните специалности, както и на лекари за зачисляване на специализация, колоквиуми на специализанти и държавен изпит за придобиване на специалност.

Цялостната учебно-преподавателска дейност и часова натовареност съответстват на изискванията на МУ-Плевен за академична длъжност “Професор”.

Тъй като познавам доц. Недкова от много години, моята оценка на лекторските умения и качеството на преподавателската ѝ работа е висока. Сериозната учебна ангажираност и научна ѝ продукция са гаранция за осъществяване на качествен учебен процес.

Заключение:

Представените материали за участие в конкурса от доц. д-р Ваня Недкова Недкова, дм, са в съответствие със Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на (ЗРАСРБ) и Правилника за развитие на академичния състав на Медицинския университет – Плевен.

Цялостната научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност на доц. Недкова се характеризира с многостранност, активно ангажиране и пряко ръководство на докторанти, специализанти и студенти и отговаря на критериите на МУ-Плевен за професорска хабилитация. След внимателен прочит и анализ на представените материали по настоящия конкурс, считам, че на доц. д-р Ваня Недкова Недкова, дм - може да бъде присъдена академичната длъжност „Професор” по Педиатрия в МУ-Плевен.

04. 07. 2013 г.

Доц. Д-р Мария Симеонова, дм :

